
ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Людина була, є і буде в центрі історії. Тож життя видатних представників українського народу заслуговує не меншої уваги, ніж історія подій, які вони переживали. У розрізі історичного часу незаперечно зацікавлення має багатогранна постать Івана Огієнка (Митрополита Іларіона 1882-1972) – видатного українського вченого, громадського діяча і провідника національної ідеї, 140-річний ювілей якого відзначають у 2022 році.

Іван Огієнко здобув складний і болісний життєвий досвід, який був відчутним на стрімких поворотах його тернистої персональної історії. Звичайний перелік самотніх сторінок біографії вченого створює неабияке враження: трагічна загибель батька, коли йому ще не виповнилося трьох років, кризові життєві колізії дитинства та раннє заробітчання на цукрових плантаціях землевласника, відрахування з університету через заборгованість за навчання, перше невдале сходження на університетську кафедру через відмову Міністерства народної освіти, участь у державотворенні Української Народної Республіки та співпраця з усіма трьома державними формаціями – Центральною радою, Гетьманатом, Директорією, участь у заснуванні та діяльності Кам'янець-Подільського державного українського університету, гіркі випробування в еміграції на теренах Другої Речі Посполитої, тяжка хвороба і смерть дружини, прийняття чернечого постригу, рукоположення у сан єпископа й архіпастирське служіння Холмсько-Підляській єпархії (1940-1944 рр.), важкі роки емігрантського життя в Лозані, душпастирське служіння в Канаді наприкінці 40-х – у середині 60-х років минулого століття.

Видається неймовірним, що попри такі випробування Іван Огієнко залишався послідовним і незламним патріотом, вірним національній ідеї і справі продовження боротьби за незалежну Українську державу, хоча мав непросте спілкування з деякими представниками української політичної еміграції.

Цьогорічна ювілейна дата є гарною нагодою не тільки згадати про видатного Українця, але й спробою подивитися на цю незабутню особистість з інших перспектив і ракурсів. Сьогодні як ніколи гостро постають нагальні питання вивчення та популяризації життєвої історії й творчої спадщини Івана Огієнка, передовсім створення інтелектуальної біографії й академічного перевидання праць. На часі нові студії, котрі запропонують новаторське прочитання текстів визначного українського інтелектуала й переосмислення його творчих і життєвих практик.

Реалізації цих важливих завдань сприятиме черговий XVIII випуск збірки «Іван Огієнко і сучасна наука та освіта: науковий збірник. Серія філологічна», який видає у рік його ювілею Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. Матеріали збірки структуровані за розділами: «Мовознавча спадщина Івана Огієнка і сучасна українська наука», «Інтерпретація ідей Івана Огієнка як письменника, літературознавця, публіциста», «Педагогічні концепції Івана Огієнка і сучасна теорія і практика національного навчання та виховання», «Регіональні дослідження в контексті світової класики», а також «Події».

*Ректор Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка,
професор **Сергій Копилов***